ՔՍԱՆ ԵՒ ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ։ Տ. Հ. 8 ՍԱՀՄԻ, 4384։ TWENTY-THIRD YEAR.

An Armeno-American Weekly Journal of Politics and Literature, Published by P. M. AYVAD, Editor and Proprietor, 72 University Place, New York.

ԱՐԱՐԱՏ

THE ARARAT.

TO ADVERTISERS.

This paper has an extensive circulation among the Armenians throughout the United States and the principal cities of the world. It is an excellent medium for domestic and international advertisements, securing the very best results.

Rates of advertising will be found on the fourth page.

— ՄԵՐ ՍԿԶԲՈՒՆՔԸ ԱԶԳԻՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆ Է, ՄԵՐ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԱՇԽԱՐՀԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ։— ԱՐԱՐԱՏ, Սեպտեմբեր 30, 1876։

ՀԱՍՏԱՏԱԾ Ի ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ ESTABLISHED AT CONSTANTINOPLE 1869.

ՆԻՈՒ ԵՕՐՔ, ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 29, NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 29, 1891.

ՆՈՐ ՀԱՏՈՐ Ա. ԹԻՒ NEW VOLUME I. NO. 17.

Entered at the Post Office at New York as Second Class Mail Matter.

SUBSCRIPTION RATES.

For United States, Canada and Mexico,
One year $2.00
Six months 1.00
For all other countries,
One year ..... 12s.
Six months ..... 6s.

Remittances should be made by P. O. Money orders, Postal Notes, Express Money Orders, Checks, Drafts, or in a Registered Letter.

Address all communications to Publisher of the ARARAT, *72 University Place, New York City.*

NOTICE.

Subscriptions for this paper are received at

Brentanno's, No. 5 Union Squre, New York City, and at

F. A. Easton's, No. 3 P. O. Block, Worcester, Mass.

Single copies for sale, Five Cents.

Article 61 of the Berlin Treaty.

"The Sublime Porte undertakes to carry out, without further delay, the improvements and reforns demanded by local requirements in the provinces inhabited by the Armenians, and to guarantee their security against the Circassians and Kurds. It will periodically make known the steps taken to this effect to the Powers, who superintend their application.

The Banishment of Armenian Bishops.

One of the most shameful acts of which the Sultan and his Ministers can boast at the present day, is the banishment of Armenian Bishops and Archbishops to distant parts of the Empire, far away from their flocks, to perish as they may, abandoned and disconsolate.

The last one added to the list of exiles is Bishop Yesnig Abahouni of Arapguir, who is sent to Diarbekir as patriarchal vicar, at the demand of the Porte, in order tobe kept away from his post.

Amongst these victims of Turkish intriguery, the condition of one is drawing the serious attention of all the Armenians; that of Mgr. M. Khrimian, Archbishop of Daron and ex-patriarch of Constantinople; a man of talent and dignity, a true Armenian of enlightened principles, and a real shepherd of his flock, who is rightly named "The Little Father."

As much a shame as it is for the Turkish authorities to cause the banishment of a Church dignitary like him it will not be a less disgrace to the Armenian patriots of Constantinople and the Armenian colonies of Europe and America, not to try to relieve him of his present sufferings. Inviting him to spend next winter in France, and the following summer in America is a matter well worth considering.

Armenian patriots! Let us hear from you.

What is Coming?

Notwithstanding the present armed condition of the various nations of Europe, we receive news of a plan that the Czar has, it is said, which has for its object the maintenance of continued peace. To secure this His Majesty is seeking to form a vast league, the basis of which is the coalition of these seven nations:—Russia, France, Denmark, Sweeden, Greece and Montenegro. Spain is also said to have declared thus far her sympathy with the object.

"The formation of this league, the true league of peace," says the European edition of the *Herald*, "will be announced officially in January next. In announcing it to Europe the Czar, who will, in a measure, have precedence, will propose a convocation of an international congress, in which all the powers should take part, and whose object should be to pass upon all the differences which divide European nations, and which might give rise to conflict. It would bring about the creation of international arbitration. The congress [illegible] proportional disarmament."

O, what happy days are those days going to be! Just think of it. No more bayonets, heavy guns, torpedoes, bomb-shells, dynamite, smokeless powder, and the like will be used to settle differences between nations, for, by that time, all these differences will have been settled in an international congress. The incorrigible followers of Mohamet will no more have to cry in the streets of Constantinople in a voice of terror, "*Mosgov gueliyor!*" (Russians are coming!)

Nor will the hot-headed Frenchmen exclaim, "*Allons a Berlin!*"

And probably, all persecuted nations will have their rights restored, and Turkish subjects will no more be made to groan under an unbearable yoke. Men will live like human beings, and governments will be on more cordial relations with each other as well as with their own subjects.

May all this turn out to be true! Let us hope so, any way.

But then, do not the successors of Peter the Great, always give out assurances of peace of the most sincere sort just before suprising the world with a startling revelation?

Imprisoned in Jerusalem.

The Jaffa correspondent of the *London Armenia*, reports:—"I wrote to you, three months ago, that Mgr. Khrimian was languishing in a damp cell of the Armenian monastry at Jerusalem, and that his health was suffering from the unhealthy climate of the town. I regret to inform you that his Beatitude is now ill. The venerable old man is undermined by fever, and his illness is complicated with inflammation of the lungs. One of the physicians who were summoned to attend on him, writes to me that the ex-Patriarch's life will be in danger as long as he remains in his damp prison, and that the state of his lungs makes it indispensable for him to spend next winter at Nice."

Another Armenian to Take Care of the Sultan's Millions.

The *London Armenia's* Philarmenian of the Embassy, writes the following:—"The dead do not always go quickly. On the 21st of September took place at Pera the funeral solemnity in memory of Agop Pasha, minister of the Civil List and ex-minister of finance, but we still keep talking in our circles of this reformer of Turkish finances, or rather of this dreamer who made heroic efforts to fill the cask of the Danaids. Born in 1832, Agop Pasha had prepared for himself a brilliant career by his innate intelligence and by his Armenian shrewdness as well as by his good sense, perseverence, and uprightness. I have just learnt from a private, but thoroughly safe source, that he only left a fortune of £T15,000, which reflects the greatest credit on his memory, for he might have become a millionaire several times over, if he had followed the example of the Turkish pashas. His death has been more regretted by the Sultan than by the patriarch, who, according to an eye-witness, gave it to be understood in his funeral oration that Agop Pasha had not done his nation all the good he might and should have done. Abd-ul-Hamid wanted again to appoint an Armenian, not only because he considers the Armenians more honest than the Turks, but because he does not wish the Turks to know the unbounded extent of his resources, as he deposits his surplus in the Bank of England. His choice, therefore, fell on the Director of the Agricultural Bank of Constantinople, Mikayel Effendi Portoukalian whom he appointed minister of the Civil List."

The Turkish Army.

It is reported from Berlin, that the Sultan has telegraphed to Major Steffen, of the German Army, the newly appointed Commander of the Turkish Artillery, asking him to enter upon his duties as soon as possible. The urgent request on the part of the Sultan is caused by his desire to see important questions relating to the reorganization of the Turkish artillery solved as speedily as possible. Especially the fortification of the Bosphorus and the Dardanelles is to be hastened. Major Steffen will enter upon his duties in the beginning of November.

PETITION TO THE CZAR.

Boston, Oct. 24th.—A circular has been issued from the office of the *Lend a Hand Magazine*, Rev. Dr. Edward Everett Hale, editor, in which it is stated that the petition to the Czar of Russia with regard to his treatment of Siberian exiles, has been signed by more than one million citizens of this country.

Wm. O. McDowell, president of the League of Human Freedom, who represents that league at the International Peace Conference at Rome, has agreed to present the petition to the Czar.

Mr. McDowell now asks the signers of the petition to join in a contribution for sending food at the same time to the starving millions suffering from famine in Russia.

Mrs. Mary Frost Ormsby sailed for Europe yesterday on the City of New-York. She goes as the head of the American delegation to the International Peace Congress, which convenes in Rome Nov. 16. She will advocate the idea that the abolition of war can only come with the abolition of private property in land.

CABLE INTELLIGENCE.

RUSSIAN WHEAT PROHIBITION.

London, Oct. 28th.—The *Standard's* St. Petersburg correspondent says: "There is no longer doubt of the effort to have the exportation of wheat prohibited, and a decree to that effect is expected daily.

THE PAMIR DIFFICULTY.

London, Oct. 23d.—The St. Petersburg correspondent of the *Standard* writes: "The press asserts that a conference will be called here on the Pamir question, but that is unlikely before a commission has visited the spot—an undertaking impossible till spring."

HE SHAVED OFF HIS NEW BEARD.

Berlin, Oct. 23d.—The thirty-second anniversary of the birth of Augusta Victoria was celebrated yesterday. When he came to offer his congratulations the Kaiser, to the surprise and delight of the Kaiserin, presented himself to her clean shaven, except for his mustache.

The occasion was observed with the customary birthday fetes, and the Kaiserin was the recipient of many felicitous addresses. This city and Potsdam were in holiday attire, most of the buildings being decorated with flags and bunting.

TROOPS TO WATCH STARVING RUSSIANS.

St. Petersburg, Oct. 26.—Two regiments of infantry and one of calvary have been ordered to the famine districts to assist the authorities in preserving order.

HOPE TO WEARY BRITONS IN EGYPT.

Constantinople, Oct. 26.—The Porte will again try to reopen the question of the occupation of Egypt. While the Turks hardly expect a favorable decision of negotiation with Lord Salisbury, they hope the British will become weary of Egypt.

BAD CLIMATE FOR RUSSIANS.

Vienna, Oct. 26.—A severe epidemic of typhus is raging among Russian troops on the Austrian and German frontiers, and the Russians may have to withdraw.

KING CHARLES VISITS EMPEROR WILLIAM.

Berlin, Oct. 27.—King Charles, of Roumania, the husband of "Carmen Sylva" (Queen Elizabeth of Roumania), arrived here to-day. At the railway depot he was met by Emperor William.

RUSSIAN UNIVERSITY TROUBLES.

St. Petersburg, Oct. 28.— The committee appointed to inquire into the troubles in the University of Kharkoff reports that the students imbibe a pernicious political spirit from the people of the town, many of whom are avowed opponents of the present regime and advises that the university be removed to Poltava.

Let Europe consent to give Russia free access to the Mediterranean, and we shall very soon hear no more of the theory that Russia is bent upon the conquest of England's Indian Empire.—*European Edition of the Heral.d*

Mohametanism in England.

[*From the Evening Sun.*]

A paragraph printed in *The Evening Sun* recently, to the efiect that Mahometanism was gaining ground in England, has brought out the author of a dictionary of Islam, who said this morning to a reporter:

"In May last, a fashionable lady, the daughter of an English Justice of the Peace, was publicly married in a Liverpool mosque to a Mahometan gentleman, when all the Islamic rites were strictly observed, and the faithful couple were blessed in the name of Mahomet, Ayesha, Fatima and Ali.

"An English clergyman, a graduate of Oxford, has been actually converted to the religion of Mahomet. He has said his Kalama, and is now doubtless a true believer. There is a mosque in London, where the daily prayers five times a day, are said in pure Arabia. There is another at Malvern for the faithful Moslems.

"The Moslems of England even boast, it is said, that there are at least 150 Englishmen who have embraced the faith of Islam. This is probably a larger number of converts than Christianity can claim in the Ottoman Empire.

"Western races have never been disposed to take Islamism seriously. The houries of Paradise and the beauties of the harem have seemed to be the sum total of the Moslem faith, while Turkey is the Western conception of the Moslem power. It is true that for 700 years Mahometanism conquered and ruled the fairest provinces of Southern Europe, but the idea of any large number of Britons being converted to Islam would seem a huge joke.

"Among modern Moslems there is now a school of Rationalists who are endeavoring to conform the religion of the Arabian Prophet to the requirements of the civilized age. The Koran is now translated into numerous languages, and the prayers originally ordered to be said in Arabic only are recited in the Mosque in Liverpool in good Queen's English."

Some Turkish Stories.

[*From the Boston Herald.*]

Wherever there are human beings, it matters not of what nationality, there will always be found legends, sayings, customs, signs and tokens, more or less absurd, which have been handed down from generation to generation, and in which the ignorant implicity believe. The following have been selected from a great number held in veneration in Turkey:

The Vulture and the Stork—The good God said one day to a vulture and a stork:

"Ask me whatever you wish and it shall be granted you."

"Let us reflect," said the two birds.

The vulture and the stork took counsel together and decided to ask that they might live for a thousand years. Then they returned to the Lord.

"I wish to live a thousand years,' said the vulture.

"And I one year," said the stork by by mistake.

God granted these demands, and that is the reason the vulture lives a thousand years and the stork one year.

The New Moon—When one sees for the first time the new moon, he must take a piece of money, look at it for a moment, raise it toward the moon and put it again into his purse. By this

means your purse will always be full of money.

Vampires—If a cat enters the chamber where a man lies dying, and passes over his body the man, after death, will become a vampire.

Bread—When one finds a piece of bread which has fallen upon the ground he must take it up, kiss it and put it in a hole. To tread upon a piece of bread is a terrible sin.

The Dog, Cat, Mouse and Grocer—A dog having found a written letter placed in it in the care of a cat. The cat hid the letter in a hole. The mouse stole the letter and hid it in a bag. The grocer found the letter and used it to wrap up a piece of cheese.

The dog demanded the letter of the cat. The cat said the mouse had stolen it. The cat requested the mouse to give it back. The mouse said the grocer had taken it to his shop and used it in making up a parcel of cheese. That is the reason the dog pursues the cat for the purpose of reclaiming the letter, the cat runs after the mouse to demand the letter, and the mouse introduces himself into the bags of the grocer for the purpose of finding it.

The King of the Serpents—Chah-Miran is the name of the king of the serpents. When anybody sees a serpent he should say: "In the name Chah-Miran go away and hide thyself." The serpent will disappear immediately. Chah-Miran is dead, but the serpents do not know it. Otherwise they would devour the whole human species. The fear of this great king is the only thing which prevents them from destroying all mankind.

The Shah's New Son.

[*From the London Daily News.*]

Some weeks ago a youth of twenty to twenty-one years old, dressed as a peasant, arrived at Teheran, and after wandering for a day or two, presented himself at one of the Shah's palace doors, and asked to be introduced to Prince Naib-es-Sultaneh, his brother. The porters and the servants, thinking that he was out of his mind, began to chaff him. The youth persisting in his demand of seeing the Prince, the servants got out of temper, and drove him away. He then told them that they would repent of their rudeness, because he was Shahzadeh (Shah's son). Naib-es-Sultaneh, having somehow heard of the incident, sent for the youth. When the latter arrived the Prince asked him how he dared to call himself a Shahzadeh. "Because I am the son of the Shah," answered the peasant. "Shah's son! How?" "When the Shah," said the youth, "on his pilgrimage to Kerbella, some twenty-one years ago, alighted in our village, he saw my mother, then a young girl, who pleased him and found grace in his eyes. His Majesty made 'Sigheh' her. ("Sigheh" is a temporary marriage contracted for a specified time. It may be for a few hours or for many years. Chrildren born from the "Sigheh" have the same rights with those born from "Aghd," or proper marriage.) On leaving the place the Shah gave my mother a 'Destkhet' and a 'Nishaneh' (a royal writ and a token), and told her, 'If a boy is born let him come to me with these tokens, and I will acknowledge him.'" Upon this the youth drew out of his pocket a paper and a signet, and handed them to the Naib-es-Sultaneh. The Prince found the paper to be in the King's own handwriting, aud the signet to have formerly belonged to the royal treasury. On close examination of the youth's physiognomy he observed that some lineaments of his face greatly resembled those of the Shah. Naib-es-Sultaneh believed the youth's story, and after dressing him in a princely manner, presented him to the King. His Majesty, on hearing the youth's statement, recollected the event, and observed the resemblance which the youth bore to himself. He ordered that the youth should henceforth be acknowledged as Shahzadeh, everything be supplied for his princely maintenance, and masters be appointed to give him a proper education.

Arabic—English.

A curious new periodical is announced in England. This is an English-Arabic monthly, which proposes to "make the East and the West better known to each other by means of a paper that shall be read by both." It is to be called *The Eastern and Western Review*, and will be printed in London, partly in English and partly in Arabic. It is said that influential support has been promised from Constantinople and Cairo.

ԱՐԱՐԱՏ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Կը հրատարակուի Հինգշաբթի օրեր։

Խմբագիր եւ Տէր,
ՓԱՌՆԱԿ ՄԱՏԹԷՈՍ ԱՑՎԱՏԵԱՆ։

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Բօսթի տուրքէ ազատ.

Միացեալ Նահանգաց համար,
Մէկ տարեկան 2 *տոլար,*
Կէս » 1 »

Օտար երկիրներու համար,
Մէկ տարեկան 12 *շիլին,*
Կէս « 6 »

Բաժանորդագիրք կանխիկ վճարելի են. և կրնան յղուիլ փոխանակագրով, Բօսթի կամ Էքսպրէսի գրաւոր հրամանով և կամ վաւերացեալ նամակով։

Թղթակիցներէ կը խնդրուի իւրեանց ստանձնած հրապարակային անուան հետ բուն անուններն ալ խմբագրութեանս գիտցնել, չէ թէ հրատարակութեան, այլ վստահութեան համար։

** Չի հրատարակուած գրութիւնք ետ չեն դարձուիր որ և է պարագայի ներքև։*

Ուղղել ամէն գրութիւնք առ

THE ARARAT, 72 University Place, New York City.

ՆԻՈՒ ԵՕՐՔ, ՀՈԿՏ. 29, 1891։

Ա Զ Դ։

Սոյն լրագրի համար բաժանորդագրութիւնք կ'ընդունուին հետեւեալ տեղերն.

Պրէնթանոս, 5 Եունիրն Սգուէր, Նիու Եօրք Սիթի, և,

Ֆ. Ա. Իսթըն, Բօսթ Օֆիսի մէջ, Ուսթըր, Մաս.

Հատով կը ծախուի, Հինգ սենթի։

—o—

Անկախութիւնն՝ չեզոքութիւն ըսել չէ։

Ո՛չ անկախն չեզոք կրնայ ըլլալ և ոչ չեզոքն՝ անկախ։

ԱՐԱՐԱՏ անկախ է ամէն բանի մէջ, իսկ չեզոք՝ ոչնչի։

—o—

«Եթէ ժողովուրդը հօտ մ'է, լրագիրներն ալ այն հօտին պահապան շուներն են» կըսեն. վերցո՛ւր պահապան շուներն, այդ հօտը գայլերուն յափշտակութեան մատնեցիր։—Ա ր ա ր ա տ, Հոկտեմբեր 26, 1876։

—o—

«Բարձրագոյն Դուռը կը խոստանայ առանց այլ ևս յապաղելու գործադրել այն բարւոքումներն ու բարենորոգումները, զորս տեղական պէտքերը կը պահանջեն Հայոց բնակած գաւառներուն մէջ, և ապոնց ապահովութիւնն երաշխաւորել Չէրքէզաց և Քրդաց դէմ։ Այս նպատակաւ ձեռք առած միջոցները պարբերաբար պիտի ծանուցանէ տէրութեանց, որք անոնց գործադրութեանն պիտի հսկեն։» —Յօդուած 61, Պէրլինի Դաշնադրութեան։

—o—

«Բոլորովին անյոյս բան է ակնկալել որ Դուռը երբէք քաղաքակրթեալ կառավարութեան մը պարտականութիւններն պիտի կատարէ Թրքական Կայսրութեան այդ (Փոքր Ասիոյ) մասանց մէջ։ Թրքական վարչութիւնը թէ պիղծ և թէ տկար է, և այդպէս պիտի ըլլայ մինչեւ որ վերջը գայ։» —Արկայլի Դուքսը, ի Միթինկին Մանչէսդրի, Նոյեմբեր 25, 1891։

—o—

☞ Ներկայ տարւոյս սկիզբէն ԱՐԱՐԱՏԻ կէս տարեկան բաժանորդ գրուողաց պայմանաժամը 13րդ թուով լրացած ըլլալով, խմբագրութիւնս յարգանօք կը խնդրէ այնպիսիներէն վերանորոգել իրենց բաժանորդագրութիւն։ ☜

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ։

Շնորհակալութեամբ ստացանք Նորթհամբթնէն (Մաս.) Տիար Յովհաննէս Սարրաֆեանէ երեք տոլար, ի նպաստ ԱՐԱՐԱՏԻ։

ՑԵՐՈՒՍԱՂԷՄ ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼ.

Ամենէն ամօթալի արարքներէն մին որով Սուլթանն և իւր պաշտօնեայք կրնան պարծենալ Հայ Եպիսկոպոսաց և Արքեպիսկոպոսաց դէպի Կայսրութեան հեռաւոր մասերն, անջատեալ իրենց հօտերէն, լքեալ և անմխիթար կորնչելու համար հեռացնելն է։

Այս ցանկին վրայ եղած վերջին յաւելուածն է Արաբկիրու առաջնորդ Եզնիկ Եպիսկոպոս Ապահունի, որ ի Տիգրանակերտ զրկուած է իբր Պատրիարքական տեղապահ, ըստ պահանջման Դրան, որպէս զի հեռի ըլլայ իւր պաշտօնատեղիէն։

Թրքական խարդաւանաց այս զոհերուն մէջէն միոյն վիճակը ամէն Հայոց ուշադրութիւնը գրաւելու վրայ է. այն է՝ Սրբազան Մկրտիչ Խրիմեանի, Արքեպիսկոպոսի Տարոնոյ և նախկին Պատրիարքի Կոստանդընուպոլսոյ. անձ տաղանդաւոր և վայելչաբարոյ. մի Հայ որ ունի լուսաւորեալ սկզբունք, և ճշմարիտ հովիւ իւր հօտին, որ իրաւամբ «Հայրիկ» կոչուած է։

Որչափ որ այպանելի է Թրքաց նորա պէս բարձրաստիճան եկեղեցականի մը հեռացնելն, նուազագոյն արատ մը չպիտի ըլլայ Կոստանդնուպոլսոյ Հայ հայրենասիրաց և Եւրոպոյ և Ամերիկայի Հայ գաղթականութեանց՝ օգնութեան չհասնիլ նմա իւր ներկայ տառապանաց մէջ։

Յառաջիկայ ձմեռն ի Գաղղիա և յայնմոդ ամառն յԱմերիկայ անցնելու համար զնա հրաւիրելն նկատելու արժանի խնդիր մը է։

Հայ հայրենասէ՛րք, թող իմանամք ի ձէնջ։

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԱՑ ՀԱՄԱՐ ԳԷՇ ԿԼԻՄԱՑ։

Վիէննա, Հոկտ. 26.— Աւստրիական և Գերմանական սահմանագլխոց վրայ գտնուող Ռուսական զօրաց մէջ ջերմի ստատիկ հիւանդութիւն մը կը սիրէ և կրնայ ըլլալ որ Ռուսիայիք եռ քաշուիլ պարտաւորին։

—o—

ՌՈՒՍԻԱ ՑՈՐԵՆՆ Կ'ԱՐԳԻԼԷ։

Լօնտոն, Հոկտ. 23.— «Սթանտարտ»ի Ս. Բէթերզպուրկի թղթակիցն կը գրէ. «Ալ ևս տարակոյս չկայ որ ցորենի արտածութիւնն արգիլելու ջանքեր կ'ըլլան, և այդ մասին հրովարտակ մը ամէն օր կ'ակնկալուի։»

—o—

ԲԱՄԻՐԻ ԴԷՊԻԲԸ։

Լօնտոն, Հոկտ. 23.— «Սթանտարտ»ի Ս. Բէթերզպուրկի թղթակիցն կը գրէ. «Մամուլն կը հաստատէ թէ հոս դեսպանաժողով մը պիտի կոչուի Բամիրի խնդրոյն նկատմամբ, բայց ոչ յանձնախմբի մը այն տեղն այցելելէ առաջ, որ մինչև յառաջիկայ գարուն անկարելի է։

—o—

ՁՕՐԱԽՈՒՄԲՔ ՍՈՎԵԱԼՆԵՐՆ ՊԻՏԻ ՀՍԿԵՆ։

Ս. Բէթերզպուրկ, Հոկտ. 26.— Երկու հեռեակ և մէկ հեծեալ զօրաբաժինք, Սովացեալ գաւառներն զրկուած են ի պահպանութիւն կարգապահութեան տեղական իշխանութեանց օգնելու համար։

—o—

ՑԵԳԻՊՏՈՍ ԲՐԻՏԱՆՆԵՐԸ ՁԱՆՁՐԱՑՆԵԼ ԿԸ ՑՈՒՍԱՆ.

Կոստանդնուպոլիս, Հոկտ. 26.— Դուռը վերսին պիտի բանայ Եգիպտոսի գրաւման խնդիրն։ Թէպէտ Թրքերն հաղիւ կ'ակնկալեն որ Լօրտ Սալիզպըրիի հետ բանակցութիւնէ ոև է նպաստաւոր որոշում մը յառաջ գայ, բայց կը յուսան որ Անգլիայիք Եգիպտոսէն պիտի ճանձրանան։

—o—

ԻԻՐ ՄՕՐՈՒԲՆ ԱԹԻԼԵՑ։

Պէրլին, Հոկտ. 23.— Օգոստա Վիկթորիոյ եռեսուն և հինգերրորդ ծննդեան տարեդարձն տօնուեցաւ երէկ։ Երբ կայսրը իւր բարեմաղթանքը մատուցանելու եկաւ, ի զարմանս կայսրուհւոյն իւր պեխերէն ի զատ մաքուր ածիլուած դէմքով մը ներկայացաւ նմա։

Այս տարեդարձը սովորական ծննդեան հանդէսներով տօնուեցաւ, և կայսրուհին շատ շնորհաւորող ուղերձներ ընդունեց։ Այս քաղաքը և Բօցտամ, տօն բռնած էին՝ և շէնքերն դրօշներով և պճնանքով զարդարուած։

ՊԱՏՃԷՆ ՏԵՂԵԿԱԳՐԻ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ Ս. ՓՐԿԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՈՒՍԹԸՐԻ։

Առաքեալ ի Պատրիարքարան
1891 Սեպտ. 20։

Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայր, Նախագահ Ազգային Կեդր. Վարչութեան Խառն Ժողովոյ։

Ուրախ եմ գրեթէ՝ յորմէ հետէ տեղւոյս Ս. Փրկիչ Եկեղեցւոյ շինութիւնն աւարտած և օծման նուիրական հանդէսը կատարուած է. բայց դժբաղդաբար հակառակ ամէն ջանից Հոգաբարձութեանս կարելը չեղաւ շինութեան աւարտման հետ վերջացնելով հանդանակութեան գործն՝ ալ, փակել հաշիւները և տեղեկագրելով հանդերձ մատուցանել առ Պատկ. Խառն Ժողովն Ազգային Կեդր. Վարչութեան. որովհետեւ թէ ապառիկներու մեծ մաս մը երկար ատեն չգանձուած կը մնար և թէ Հոգաբարձութեանս փափաքն էր չարունակելով հանգանակութիւնն փակել գէթ պանգայի փոխառութենէ զատ մնացեալ բոլոր պարտքերն՝ որք տեղի ունեցած էին շինութեան պատճառաւ, և ապա ներկայել հաշիւներն Կեդր. Վարչութեան. այս մտածութեամբ լուսագոյն համարեց յետաձգելով հաշուետուութիւնն ցվերջ երկամեայ շրջանի իւր պաշտօնավարութեան. մէկ կողմանէ նուիրատուաց ցանկերը մաս առ մաս տալ ի հրատարակութիւն Նիւ Եօրքի ԱՐԱՐԱՏ լրագրոյ և միւս կողմանէ չարունակել իր ջանքերն ապառիկներն գանձելու և հանգանակութիւնն յառաջ տանելով իր փափաքն իրագործելու. և այսօր ուրախ եմք ըսել թէ ողորմութեամբն Աստուծոյ և շնորհիւ առատաձեռնուիրատուութեան բարեսէր Հայ ժողովրդեան յաջողեցաւ Հոգաբարձութիւնս հասնիլ իր փափաքանաց և փակել բոլոր մասնաւոր պարտքերն, ինչպէս կը տեսնուի ներկայացեալ հաշուեցոյցին մէջ, և հետեւաբար կ'ուսայ Հոգաբարձութիւնս արժանանալ Զերդ Սրբազնութեան և Պատկ. Խառն Ժողովոյ ներողամտութեան իւր համարատուութեան ակամայ յապաղման համար։

Թէ որպիսի նկատումներ և հարկեցուցիչ պատճառներ պարտաւորեցին Հոգաբարձութիւնս անտես ընելով ամէն դժուարութեան և խոչնդոտ և բոլորովին աննպաստ պայմանաց ներքև ձեռնարկել մի այնպիսի ծանրակշիռ գործի, տեղեկագրուած է կանխաւ առ Զերդ Սրբազնութիւն և առ հանգուցեալ Վեհ. Հայրապետն Ամենայն Հայոց, Հոգաբարձութեանս և Հայկական-կաճառի կրզմանէ ի 24 Փետր. ամսոյ 1890 ամի. ուստի աւելորդ կը համարիմք կրկնել զայնս աստանօր. բաւական է միայն ըսել թէ Ամերիկեան Հայոց ազգասիրութեան և մեծագործութեան միակ պարծանքն է այսօր առաջի օտարաց Լօրէլ փողոցի բարձանց վրայ կառուցեալ վայելչակերտ Հայկական Եկեղեցւոյ շէնքն. և թէ շնորհիւ սոյն հաստատութեան քաղաքիս բազմաթիւ Հայ ժողովուրդն բարեբաղդութիւն ունի այսօր ոչ միայն Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ սրբազան պաշտամունքը ամէն ատեն անխափան կատարել արժանավայել շքով, այլ և պատեհութիւն ունի ուզած ատեն բաց գտնել իր առջեւ ընդարձակ սրահ մը՝ ուր կրնայ ամէն ատեն անարգել հաւաքուիլ և գործածել զայն իբր Ազգային ժողովատեղի և իբր դպրոց. և եթէ մի օր հաստուցուի պանգային 4,000 տոլար պարտքն ալ, յայնժամ Ազգային սեփհականութեանց շարքին մէջ 8-10,000 տոլար արժէքով շէնք մ'ալ իր կողմանէ աւելցուցած լինելու մխիթարութիւնն ու պարծանքն ալ պիտի ունենայ Ամերիկեան գաղթականութիւնն. ուստի սոյն պատուական հաստատութեան՝ Ամերիկեան Հայոց մասնաւորապէս Ուսթըրցւոց համար ունեցած կարեւորութիւնն ու օգտակարութիւնը, ինչպէս նաև զայն ի գլուխ հանելու համար տեղի ունեցած զոհողութիւնքը ու շարաչար աշխատութիւնքը գնահատելով, ապագային ըստ այնմ խնամ տանիլն թողլով ժողովրդեան բարեսէր կամաց, կ'փութամք ըստ կարելւոյն համառօտիւ նշանակել շինութեան կարեւոր պարագաներն։

Անցեալ տարւոյ Յունվար 26ին Հոգաբարձութիւնս իւր բոլոր անդամոց ներկայութեամբ ժողով մը ունեցաւ Եկեղեցւոյ մը շինութեան խնդիրը ի նկատի առնելու մասնաւոր հրաւիրմամբ, և յետ երկար խորհրդակցութեան յանգեցաւ այն որոշման թէ՝ անհրաժեշտ պէտք մ'է Ամերիկեան Հայ գաղթականութեան կեդրոնին Ուսթըր քաղաքին մէջ կառուցանել 2-300 անձ պարունակելու չափ ընդարձակ շէնք մը, ըստ կարելւոյն վայելուչ և նուազ ծախքով. միանգամայն զայն ժողովրդեան կրթական պիտոյից ալ ծառայեցնելու յարմար ընելու համար՝ կցել անոր նոյնչափ մեծութեամբ ժողովասրահի մաս մը. և որովհետեւ խնդրոյն իրականացումը ժողովրդեան հաճութենէն և օժանդակելու կամքէն կախում ունենալով հարկ էր խնդիրը նախ նորա ուշադրութեանը ներկայել և հաւանութիւնն ստանալէ վերջը գործի ձեռնարկել, ուստի կարեւոր դատուեցաւ տեղի ունենալիք ծախուց քանակութեան մասին ևս գաղափար մը տուած ըլլալու համար ժողովրդեան, դիմել քաղաքիս համբաւաւոր ճարտարապետ Պր. Ըրլին և ինչ ինչ տեղեկութիւններ տալով շէնքին ձեւին և ընդարձակութեան մասին լսել գէթ իւր ենթադրական կարծիքն, զի չէր կարելի անշուշտ որոշ գնահատութիւն մը պահանջել այնպիսի շէնքի մը համար՝ որուն ոչ արուեստական ծրագիրներն և ոչ գործածելի նիւթոց ծանօթագրութիւնն (specifications) պատրաստուած էին տակաւին։ Պր. Ըրըլ՝ շինուածապետի մը կարծիքը լսելէ զկնի մեզ հաղորդած էր թէ 3-4000 տոլար կենթադրուի ծախքն, թէպէտ ինքը 6,000 արժեցուցած էր. ըստ այնմ Հոգաբարձութիւնս Փետր. 2ին զկնի աւարտման ժամերգութեան խնդիրը ներկայից ժողովրդեան՝ հարկեղած բացատրութիւններն տալով, և նորա միաձայն հաւանութիւնը ստանալէ վերջը, անմիջապէս ձեռնարկից հանգանակութեան՝ առաջնորդութեամբ հոգեւոր հովիւ Տ. Յովսէփ վարդապետ Սարաֆեանի. երկու երեք շաբաթուան մէջ հանգանակութեան գումարը 500 տոլարի հասած տեսնելով Հոգաբարձութիւնս, վստահութիւն ունեցաւ իւր ձեռնարկին յաջողութեան նպաստմամբ, բայց խորհելով թէ կարելի չպիտի լինի ամբողջ ծախքը հայթայթել Ամերիկեան Հայ գաղթականութենէն, հարկադրուեցաւ Հայկական-կաճառի և իւր դիւանէն ստորագրեալ նամակօք խնդիրն տեղեկագրել առ Զերդ Սրբազնութիւն և առ հանդուցեալ Հայրապետն՝ որպէս յիշեցաք ի վեր անդր. և խնդրել օժանդակութիւն և դրամական նպաստ. միանգամայն յանձնարարեց իւր նախագահին՝ քաղաքիս բազմահայ մի կեդրոնին մէջ Եկեղեցւոյ յարմար մի գետին գտնել, որպէս զի անմիջապէս գնելով զայն, կարենայ Հոգաբարձութիւնս թէ վստահութիւն ներշնչել ժողովրդեան և թէ նախանձոտմանց սերմանել սկսած գայթակղութեանց առաջը առնուլ։ Հովիւն Մեծ. Մ. Թօփհանէլեանի հետ չբաջելով առանդ գտած էին մի քանի աւուր մէջ պատուաւոր և ծառազարդ Լօրէլ փողոցի բարձանց վրայ Եկեղեցւոյ այժմեան գետինը խիստ ժան գնով, քառակուսի ոտքը 25 սենդի, որ է $1\frac{1}{4}$ ֆրանք Գաղղ. և որովհետեւ կասկած կար թէ գուցէ հողատէրն «նանքի» մը լինելով չհաճի վաճառել իւր գետինը Հայոց, մանաւանդ Եկեղեցւոյ համար, ուստի որոշուեցաւ 40 տոլար վարձ վճարել Պր. Թօփհանէլեանի ծանօթ փաստաբան Պր. Հասքըլին, որպէս զի 51000 քառակուսի ոտք գետինը գնելով հողատէրէն իր վրայ դարձնէ նախ՝ և ապա վարդապետին իբր աւանդակալ Ազգին սեփհականութիւն, զի դժուարութիւն ցոյց կուտար փաստաբանն Ազգին վրայ դարձուած սեփհականութեան մը համար փոխառութիւն կնքել պանդային հետ ի պահանջել հարկին. թէպէտ ի վերջոյ սոյն դիտողութեան սխալ ըլլալն գիտցուելով, փոխուեցաւ կալուածագիր յանուն ազգին կամ ժողովրդեան՝ որ է ընդ իշխանութեամբ Էջմիածնի Կաթուղիկոսին։ Գետինը գնելու համար ուրիշ մեծ դժուարութիւն մ'ալ կար. այն էր 1275 տոլար վճարելիանխիկ կամ ծախքերով հանդերձ 1300 տոլարէն քիչ մը աւելի, մինչդեռ նուիրատուաց ստորագրեալ գումարէն 300 տոլարի չափ գանձուած էր տակաւին. ուստի գործը չյետաձգուելու բարի ցանկութեամբ յօժարեցան Հոգաբարձութեանս անդամներէն Պարոնայք Մինաս Գ. Արոյեան, Կարապետ Մ. Թաշճեան, Մարտիրոս Ա. Պաղտիկեան, Պաղտասար Թաշճեան և Յովհաննէս Եաղճեան պակասած գումարն փոխ տալ և ի վերջոյ հանդանակութենէն ստանալ. այս պայմանաւ առաջինը վճարեց 800 տոլար իսկ վերջինք 200, և այս կեր-

ՀԱՇՈՒԵՑՈՅՑ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ՓՐԿԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՈՒՍԹԸՐ ԱՄԵՐԻԿԱ։

ՄՈՒՏՔ		Տօլար.
Նիւ Եօրքէ	հանգանակեալ գումար	694·35
Պոսթօնէ	» »	265·90
Բրօվիտէնսէ	» »	184·05
Մըլպերիէ	» »	35
Ըքսպրիմէ	» »	34
Ուայթինավիլէ	» »	81·15
Միլվիլէ	» »	55·50
Վունսօքէթէ	» »	46·35
Ֆրանքլինէ	» »	75·40
Ֆիշպերկէ	» »	56·50
Լօրէնսէ	» »	64·70
Մօլտընէ	» »	32·90
Լոուէլլէ	» »	61·25
Թրոյէ	» »	53·05
Լինէ	» »	94·25
Ֆիլատէլֆիաէ	» »	92·10
Սէյլիմ և Փիլատիէ	» »	33·75
Սըդըն և Փօթըքէթէ	» »	11·05
Տըկէս և Սթայթընէ	» »	7
Ուօթերթաունէ	» »	18·50
Մանչէսթըր և Բոնքօրտէ	» »	71
Ուսթերէ	» »	1638·65
Ժողովասրահի բեմին շինութեան համար Հայկական-Կաճառի մէջ հանգանակեալ		27·75
Ս. Ծննդեան տօնին »		462·05
Ս. Զատկի » »		293·75
Մասնաւորաց նուէրներէ և Պր. Ալէքսեանի նուիրած ոսկի ժամացոյցի վիճակահանութենէ		161·83
Զեղջ ճարտարապետ Պր. Ըրըլլին վճարելի գումարէն		13·50
Զեղջ շինուածապետ Պր. Պիկլոյին » »		10
Ֆաուսնատէն փողոցի Արոյեանց տնէն՝ ի հաշիւ ժողովասրահի աթոռոց շինութեան		30
Բինք փողոցի Ճաղալեանց տնէն՝ Եկեղեցւոյ շինութեան համար		44
Հայկական-Կաճառ ընկերութենէն ի գին Մատենադարանի		10
Երկու գրքակալաց շինութեան համար՝ վճարեց Պր. Մարգար Ցակոբեան		10
12 աշտանակաց գինը՝ Լօրէլ փողոցի Պաղտիկեանց տնէն		10
Վեց ծաղկանոցաց գինը՝ վճարեց Պր. Պօղոս Մինասեան		1·50
Ի վերջոյ գանձուած		17
Եւրոպա	Մանչէսթէրէն 95 լիրա և մէկ շիլին Անգլ.	461
	Լոնտոնէն 23 » Անգ.	111·55
	Բարիզէն 452½ Ֆրանք Գաղ.	90·50
Պանդայէն փոխառութիւն հինգ առ հարիւր տոկոսով		4,000
		9460·73

ԵԼՔ	Տօլար.
Գետին հինգ հազար հարիւր քառակուսի ոտք	1275
Վաճառման գործակալ Պիկլոյին	13
Միջնորդութեան և փոխանցման գործողութեան համար փաստաբան Պր. Հասքըլլին	40
Փաստաբան Բէրըլլին ներկայութեան	2
Գետինը Հասքըլլին վրայ դառնալու արձանագրութեան ծախք	1·25
Հասքըլլէն վարդապետին վրայ դառնալուն	60
Երկրաչափին	2
Շինութեան պայմանագրի (contract) պարունակած գումարը	6270
Ճարտարապետ Պր. Ըրըլլին՝ շինութեան ծրագիրներու գծագրութեան և հսկողութեան համար	315·50
Գետինը վարդապետէն աղգին վրայ դարձնելու արձանագրութեան և մօրթկէյֆի գործողութիւնն կատարելու համար փաստաբան Բէրըլլին	15
Զորս հազար տօլարի փոխարէն շէնքը գրաւի (մօրթկէյֆ) տակ դնելու արձանագրութեան և 1890 Սեպտ. 3էն ց91 Յունվար 3 ապահովագրութեան կիսավճար	16·30
Արեւելեան և հարաւային որմոց բարձրացման և կոյուղիին շինութեան համար բացառիկ ծախք	151·51
Արեւմտեան կողմի անձրեւաջրի խողովակը շէնքին մէջ բերելուն ծախք	13
Եկեղեցւոյ դասին փոփոխութեան համար ծախք	15
Երկու աւանդատանց ներքին երկու դասերուն շինութեան	25
Աւագ սեղանի շինութեան	43·75
Ժողովասրահի լրացման	258
» բեմին շինութեան	18·77
Աւագ խորանի վարագոյրի և կանթեղի տեղւոյն շինութեան, հիւսիսային պահարանի ծխնելոյզին երկու փողոցակ ելն.	11·55
Ջերմոց (furnace) մը	128
Տասն և երկու աշտանակ պնակներովը	10·10
Կազը փողոցէն շէնքին մէջ բերելու համար խողովակի և գործաւորի	4·90
Կազի ճրագարաններ քսան հատ և զանոնք տեղը հաստատողին	13·60
Քաղաքին ջուրը փողոցէն շէնքին մէջ բերելու, և «միթըր» մը	19·29
Ջրի և կազի խողովակներն միացնող վարպետին	25·12
Եկեղեցւոյ դասի գորգին գինը և յարդարող գործաւորին	22·90
2 գրքակալ, 2 մոմակալ, 2 նաստարան դպլրաց և մէկ աթոռ	31·50
Վեց հատ ծաղկանոց	1·50
Եկեղեցպանի դարան մը և մէկ աթոռ	2·60
Տասն և երկու աթոռ Հոգաբարձութեան սենեկին	10·20
Կարպետ հիւսիսային և հարաւային պահարանաց	10·38
Թղթադարան մը և երկու սեղան մին քարով	31
Բազմոց մը չորս աթոռով	9·25
Մատենադարան մը ժողովասրահին համար	10
Աւենախօսի բեմ մը և երկու դրասեղան ժողովասրահին	16·75
Ժողովասրահի երկու հարիւր աթոռոց շինութեան	48
Շրջագայութեանց ծախք հանգանակչաց	290·66
Եւրոպայի պատուիրակին ծախք, տասանորդ և դրամի տարբերութիւն	289·62
Մտից առաւելութիւն	13
	9460·73

Մայր հաշիւ երես 96-99։

Ճշդութիւնը կը վաւերացնեմք
ի դիմաց Հոգաբարձութեան Եկեղեցւոյ
Ատենադպիր, ՄԱՐՏԻՐՈՍ Ա. ՊԱՂՏԻԿԵԱՆ։
Ատենապետ, ԿԱՐԱՊԵՏ Մ. ԹԱՇՃԵԱՆ։

պով վճարելի գումարն պատրաստուելով յանձնուեցաւ Պր. Հասքըլլին և անցեալ տարւոյ Ապրիլ 1ին գընուեցաւ գետինը։ Հողային խնդրոյն կարգադրութեամբ Եկեղեցւոյ շինութեան գործն աւելի գործնական ճամբու մէջ մտած տեսնելով Հոգաբարձութիւնս, ամօթապարտ չմնալու համար առաջի ազգին և օտարաց՝ կրկնապատկեց իր ջանքերն, բայց մինչեւ Սուրբ Զատկի տօնն հազիւ կրցաւ 800 տօլարի հասցընել հանգանակութեան ամբողջ գումարն. և նկատելով թէ Զերդ Սրբազնութենէն կամ Ս. Էջմիածնէն ալ օժանդակութեան յուսալից պատասխան մը չէ ընդունած տակաւին, պարտաւորեցաւ յատուկ պատուիրակութեամբ դիմել Եւրոպայի ազնիւ ազգայնոց օժանդակութեան, սոյն պաշտօնը սիրայօժար ստանձնելով Պր. Մ. Թօփհանէլեան Ապրիլ ամսոյ 16ին մեկնեցաւ աստի յԵւրոպա, իր հետ ունենալով Հոգաբարձութենէս վաւերացեալ տումար մը. իսկ Տ. Յովսէփ վարդապետ Սարաճեան շինութեան ծրագիրներն պատրաստելու համար հարկ եղած յանձնարարութիւնքն ճարտարապետ Պր. Ըրըլլին ընելէ զկնի մեկնեցաւ աստի և երկու ամսոյ չափ հանգանակութեան գործով ի Նիւ Եօրք, Պոսթօն և այլ շրջակայ հայաբնակ վայրս շրջելով վերադարձաւ յՈսթըր. նոյն միջոցներուն վերադարձաւ նաեւ Պր. Մ. Թօփհանէլեան Եւրոպայէն և ներկայացուց հանգանակութեան տուփարն՝ յորում նշանակեալ էր մեծայարգ նուիրատուաց անունք և իրենց շնորհաց նուէրնին, որոց բովանդակ գումարն էր Ամերիկեան դրամի հաշուով 663 տօլար 5 սէնդ, այսինքն 95 լիրա Անգլ. և մէկ շիլին Մանչէսթըրէն 23 լիրա Անգլ. Լոնտոնէն և 452½ Ֆրանք Բարիզէն, յորմէ զեղջելով եղած ամբողջ ծախքն, մնաց 373 տօլար 43 սէնդ զուտ հասոյթ, սոյն գումարին վրայ աւելցնելով հովուին Նիւ Եօրքէ և այլ տեղերէ բերած 800 տօլարի չափ պատրաստ դրամն, վճարուեցաւ ի վեր անդր նշանակեալ 1,000 տօլարի փոխառութիւնն, և մնաց միայն 200 տօլարի չափ պատրաստ և 5-600 տօլարի չափ ապառիկ. մինչ այս վիճակի մէջ էր հանգանակութեան գործն՝ ճարտարապետն ալ պատրաստած վերջացուցած էր ծրագիրներն ու ծանօթագրութիւնն և ահա Յունիսի վերջերն հասնելով շինուածապետներու և գործաւորներու մէջ աշխատութեան ժամու խնդիր մը ծագեցաւ և գործաւորք գործադուլ ըրին. քանի մը չաբաթ խնդիրը այսպէս տեւելէ զկնի, շինուածապետաց մեծ մասը սկսան համակերպիլ գործաւորաց պահանջման և իրենց ըստանձնած շէնքերու շինութեան ձեռնարկել, որով 10 ժամու տեղ 9 ժամ աշխատիլն սկսաւ օրինական լինել, և այսպէս աշխատութեան մի ժամ պակսելովը շինուածատէրք 100ին 10ը ծախուց առաւելութիւն մը ունենալ պարտաւորեցան. իրաց այս վիճակը առաւել ծանրացուց Հոգաբարձութեանը մտահոգութիւնը. որովհետեւ կնկատէր թէ ինչպէս այլ շինուածատէրք՝ ինքն ևս քանի մը հարիւր տօլար աւելի ծախք ընել պիտի պարտաւորէր եթէ գործի ձեռնարկէր, այսու հանդերձ հարկ էր գիտնալ գոնէ շինութեան համար ըլլալիք ծախքն ճշգիւ, և ներկայացընել ժողովրդեան խնդիրն բոլոր պարագաներով, որպէս զի ի զուր տրտնջանաց և բամբասանաց տեղի չտրուէր. ուստի Հոգաբարձութիւնս յանձնարարեց իւր նախագահին պատրաստուած ծրագիրներն գնահատութեան ենթարկելով պատրաստուած ծրագիրներն ստացաւ իրենց գրաւոր պատասխաններն, յորս նըշանակեալ գիներն էին 6270, 6550, 6700 և 7000 տօլար և ըստ օրինի ամենէն նուազ գին [6270] նշանակողին կը մնար շինելու իրաւունքը. գնահատութեան արդիւնքը ի սկզբան ենթադրուածէն այսչափ տարբեր գտնելով Հոգաբարձութիւնը պատրաստ չպիտի համարձակէր անուշադ շինութեան ձեռնարկել եթէ տեղւոյս ժողովուրդն հաճութիւն ալ յայտնէր. այն պատճառաւ՝ որ թէ յՈսթըր և թէ շրջակայ բազմահայ տեղեր միանգամ հանգանակութիւն կատարուած վերջացած էր, դրսէն օգնութեան յոյս չկար և միայն 200 տօլարի չափ պատրաստ կամ ապառիկներով հանդերձ 800 տօլարի չափ գումար մը ունէր. բայց նկատելով թէ ստի անտի կարող անձնաւորութիւններէ քաջալերական նամակներ կը հասնին, նկատելով թէ ժողովրդեան մէջ եկեղեցի մը ունենալու եռանդն ընդհանուր է և մանաւանդ շինութիւնն յետաձգելու դաղափարին դէմ տըրտունջներ կլլին, նկատելով թէ հանգանակուած դրամն նպատակին չծառայեցուցած լինելու անպատշաճութենէն զատ՝ անվերջանալի առարկութեանց և պահանջմանց տեղի պիտի տրուի յետաձգմամբ, նըկատելով թէ շէնքը չշինել որոշուի իսկ՝ ճարտարապետն գնահատութեան չափով իր վարձքն ստանալ պիտի պահանջէ ըստ օրինի, և եկեղեցւոյ սնտուկը կամ ժողովուրդը 200 տօլարէ աւելի ի զուր պիտի տուժէ, նկատելով տեղական թերթերու մէջ ծանուցումներ տեղի ունեցէ վերջը Ազգին պատիւն ալ կպարտաւորէ գործն ի գլուխ հանելու ջանալ, նկատելով մանաւանդ թէ՝ «Սէյվինկ պէնք» կոչուած դըրամատունն 20 տարիէն վճարելու պայմանաւ 100ին տարին 5 տոկոսով 4000 տօլար փոխ տալու հաճութիւն կայայտնէ, նաեւ Հոգաբարձութեանս անդամներէն նախայիշատակեալ անձինք ևս երկայն պայմանաժամաւ 1200 տօլար վերըստին փոխ տալու դիւրութիւն մը ընծայել կուզեն գործոյն, ուստի քաջալերեալ Յուլիս ամսոյ 20ին ժողովրդէն ալ հաւանութիւն ստանալէ զկնի յանձնարարեց իր նախագահին ստորագրել շինութեան պայմանագիրն (contract) 6270 տօլար գին դնող շինուածապետ Պր. Պիկլոյին հետ. այս գործողութիւնը կատարուեցաւ ի ներկայութիւն ճարտարապետին և Հոգաբարձութեանս անդամներէն Պր. Գէորգ Ճաղալեանի ի 23 Յուլիս ամսոյ. և 27ին Եկեղեցւոյ հիմանց պեղումը սկսուելէ յետոյ վերստին հանգանակութեան ձեռնարկեց նախագահ Հայրն՝ որուն աշխատակցեցան Հոգաբարձութեանը բոլոր անդամք մասնաւորապէս Պր. Պաղտասար Թաշճեան, Պր. Յովհաննէս Եաղճեան և Պր. Մարտիրոս Պաղտիկեան, շրջելով հայաբնակ քաղաքներն, և այսպիսի միահամուռ և անվհատ աշխատութեան շնորհիւ յաջողեցաւ Հոգաբարձութիւնս հանգանակութեան գումարն հասցնել 5460 տօլար 73 սէնդի, որոյ վրայ աւելցնելով պանդայէն փոխ առնուած 4000 տօլարն ալ եղաւ 9460 տօլար 73 սէնդ. սոյն գումարով կարացինք ոչ միայն գըծագրութեանց մէջ նշանակեալ շինուելիք մասերն լրացնել, այլ և անդ յիշատակեալ ժողովասրահի թերի մնալիք մասն և Եկեղեցւոյ աւագ սեղանի շինութիւնն ալ կատարել. նաեւ պայմանագրեալ գումարէն դուրս կոյուղիին և շէնքին հարաւակողմի հիմանց խորացուցման համար տեղի ունեցած արտաքոյ կարգի (extra) ծախքերն վճարել, շէնքին երկու մասերն միանգամայն ձմրան տաք օդով ջեռուցանելու համար ջերմոց (furnace) մը զետեղել ի ժողովասրահի, կազ և ջուր բերել տալ շէնքին մէջ և վերջապէս թէ Եկեղեցին և թէ ժողովասրահը ամեն կարեւոր պէտքերով կահաւորել, որով ծախուց գումարըն ալ յանգեցաւ 9460 տօլար 60 սէնդի։ Հարկ էր ասա յիշել թէ շէնքին կահաւորման մեծապէս նըպաստեցին ընծայաբերութիւնք Մեծ. Ազգայնոց. և բաց ի հաշուեցոյցին մէջ նշանակեալներէն ստացաւ Հոգաբարձութիւնս հետեւեալներ-ճարտարուեստ մի պատկեր Ս. Աստուածածնայ Յիսուս ի գիրկ՝ նկարեալ և նուիրեալ ի Պր. Գառնիկ Էքսէրճեանէ, մէկ վարագոյր՝ ազնիւ կերպասէ (plush) 16 ոտք երկայն 9 լայն ի ձեռն Պր. Խաչիկ Գրիգորեանի, 2 և կէս եարտա Ամերիկեան գորգ խորանի գետինը ծածկելու համար՝ ի Պր. Յակոբ Իսկեանէ, ժամացոյց մը Եկեղեցւոյ համար՝ ի Պր. Ստեփան Բրուտեանէ, ժամացոյց մը ժողովասրահին համար ի ձեռն Պր. Սարգիս Թաշճեանի, սկիհի ծածկոց մը բանուածոյ՝ ի Պր. Կարապետ Փափազեանէ, աւագ սեղանին գոգնոց մը բէհէզի վրայ ծաղկենկար՝ ի ձեռն Պր. Ալէքսան Տէր Կարապետեանի, սեղանի ծածկոց մը բանուածոյ ի Պր. Կարապետ Թաշճեանէ, մէկ խնկաման մէկ վարդարան մետաղ արծաթազօծ՝ ի Պր. Եսայի Մաթիկեանէ, արծաթ կանթեղ մը ի Պր. Խաչիկ Գրիգորեանէ այս նուէրներն ճիշդ ժամանակին հասնելով ոչ միայն Եկեղեցւոյ զարդարանաց փայլը աւելցուցին այլ և բաւական մեծ ծախքէ մը ազատեցին Եկեղեցւոյ սնտուկը, ի վերոյ յիշատակեալ ծախուց գումարէն զատ Եկեղեցւոյ սնտուկը վճարեց շէնքին մինչեւ 1892 Յունվար 3 միամեայ ապահովութեան ծախքն. նաեւ նկատելով որ Եկեղեցին տարեկան 100 տօլարէ աւելի կալուածական տուրքէ ազատ կացուցանելու համար պէտք էր զայն Միացեալ-Նահանգաց սահմանադրական իրաւասութեան ենթարկել, (corporation) ունենալ, ուստի 40 տօլար ծախսելով և հարկ եղած օրինական գործողութիւններն կատարել տալով՝ վկայագիրն (charter) ստացաւ, որով վերջ գտաւ ձեռնարկին ամեն հոգերը։

Շինութեան պատմութիւնը փակելէ յառաջ կարեւոր է քանի մը խօսք ալ ընել Եկեղեցւոյ ապագայ մատակարարութեան մասին. ինչպէս յայտնի է՝ հոգեւոր հովուին պնակի և այլ արտաքին հասոյթներէ զատ Ուսթըր տարեկան 500 տօլար թոշակ յատկացուցած էր, որոյ գրեթէ 200ը սենեկի վարձուց վառելիքի ստիպեալ էր վատնել, այժմ իւր ընակութիւնն յեկեղեցին փոխադրած լինելով 200 տօլարի խնայողութիւն մը ունեցած է, և որպէս զի պանդայի պարտուց վճարման դիւրութիւն մը տուած լինի, նոյն երկու հարիւրը հաճեցաւ յատկացնել պանդայի վճարելի տարեկան տոկոսին, որով նոյն հոգէն ազատած եղաւ Եկեղեցւոյ սնտուկը. կը մնայ միայն տարին հարիւր տօլար կապի, ջրի, վառելիքի և ապահովագրութեան համար վճարելի ծախքն և պանդայի 4 հազար տօլարն տարուէ տարի նուազցնելու հոգածութեամբ տարին երկու հարիւր տօլար մայր պարտքին յատկացնելու հոգն, այսինքն շէնքին համար տարին երեր հարիւր տօլարի չափ ծախք մը ընել, որ բաղդատմամբ յառաջագոյն ի հաշիւ ժողովասրահի վարձուց վճարուածին՝ հարիւր տօլարի չափ տարբերութիւն մը ունի. և որովհետեւ Եկեղեցւոյ շինութենէն ի վեր անցած վեց ամսէին և նախնթաց երեք վեց ամիսներու հասոյթից մէջ կրկնապատիկ առաւելութիւն մը կտեսնուի, ուստի կրնամք հետեւցնել թէ առանց ժողովրդեան վրայ արտաքոյ կարգի ծախուց բեռ մը աւելցնելու կարելի է յիշեալ երեք հարիւր տօլարն մատակարարուիլ Եկեղեցւոյ սնտուկէն և եթէ 4 հազարին չարունակ քըսան տարի տոկոս չվճարելու խնայողական մտածմամբ հաճի ժողովուրդն պատեհ առթիւ մը հանգանակութիւն կատարելով վերջացընել 4 հազար տօլարն յայնժամ տարին հարիւր տօլարի անհրաժեշտ ծախք մը միայն կունենայ, այս տեսութեամբ կրնամք ըսել թէ Եկեղեցւոյ շինութիւնն Ուսթըրի ժողովրդեան վրայ տարեկան ծախուց առաւելութիւն մը չբացաւ երբէք յառաջիկային համար։

Երախտագիտական պարտք կհամարի Հոգաբարձութիւնս ի վախճան տեղեկագրիս իւր շնորհապարտ ըզգացմանց խորին յարգանքներն մատուցանել Եւրոպաբնակ այն ազնուամեծար նուիրատու ազգայնոց՝ որք իրենց տեղական ազգային հոգերն ունենալով հանդերձ չզլացան օգնութեան ձեռք կարկառել մեր ձեռնարկին և իրենց նուէրներովն քաջալերել զմեզ. շնորհակալութիւն Մեծ. Պր. Ս. Մինասեանի որ Եկեղեցւոյ հանգանակութեան խնդրոյն համար ի Նիւ Եօրք գումարեալ ժողովոյն նախագահելով ոչ միայն կարեւոր գումար մը նուիրեց այլ և յորդորեց զամենեսին մասնակցիլ բարենպատակ ձեռնարկիս, շնորհակալութիւն Տօք. Այվազեան, Յովհ. Թավշանճեան, Պօղոս Ցակոբեան ազնիւ տեարց՝ որք Նիւ Եօրքի Հայկական Միութեան ժողովէն հովուին օժանդակելու պաշտօնն սիրով յանձն առնելով մեծապէս նպաստեցին հանգանակութեան արդիւնաւորութեան, շնորհակալութիւն Պօսթօնաբնակ Ֆ. Գրիգորեան, Յ. Ալէքսեան, Վ. Տէմիրճեան և այլոց մեծայարգ ազգայնոց՝ որք Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ փառաց նախանձախնդրութեամբ յամախակի ներկայ լինելով տեղւոյս ժողովներուն թէ Հոգաբարձութիւնս և թէ ժողովուրդն քաջալերելէ զատ ամեն առթիւ իրենց առատաձեռն նուէրներով ջանացին դիւրութիւններ ընծայել շինութեան յաջողութեանը. շնորհակալութիւն այն բոլոր պատուարժան ազգայնոց՝ որք թէ աստ և թէ ի շրջակայ հայաբնակ վայրս աշխատեցան և ազնեցան ընդ մեզ. Հուսկ ապա դիմելով Զերդ Հայրաշնորհ Սրբազնութեան կը խնդրեմք օրհնել բոլոր նուիրատու ազգասէր և առաքինասէր Հայ ժողովուրդն և զմեզ զաշխատաւորս շինութեան Սրբոյ Տաճարիս։

Մնամք ամենախոնարհ ծառայք
Անդամք Հոգաբարձութեան Ս. Փըրկիչ Եկեղեցւոյ։

[Ստորագրութիւնք։]

Կարապետ Մ. Թաշճեան, ատենապետ.
Մարտիրոս Ա. Պաղտիկեան. ատենադպ.
Մինաս Գ. Աբոյեան, դանձապետ։
Պաղտասար Մ. Թաշճեան։
Գէորգ Ճաղալեան։
Յովհ. Եաղճեան։
Գրիգոր Պաղտիկեան։
Յովնան Մ. Թաշճեան։
Մհի. Ցակոբ Մուրատեան։
Մարտիրոս Տօնապետեան։

Ծանօթ. — Հոգաբարձութեանս անդամներէն Պր. Գէորգ Աւետիսեան հայրենիք վերադարձած և Պր. Գըրիգոր Զէքիճեան քաջալերաբար մեկնած լինելով չեն ստորագրած։

ՎՐԻՊԱԿՔ։

ԱՐԱՐԱՏի նախորդ թուերով հրատարակեալ ցուցակներու մէջ հետեւեալներն ուղղուելու են։

Թիւ.	Անուն.	Ս.	Ո.
5	Ե. Մ. Աթաբեան	5	6
5	Պետրոս Բէբէքճեան	2	1
10	Ամերնակ Սասունեան	5	2
10	Ցարութիւն Մկրտիչեան	50	1
10	Մարտիրոս Մանուկեան		

Միլվիլ, դուրս մնացած		1
12 Նշան Խաչատուրեան	1	2
14 Աշ. տուր Ղազարոսեան	1.25	1.75
14 » Զուլֆեան	75	50
16 Յակոբ Գալիրեան	1	2

Այս սրբազրութեամբք, հրատարակեալ նուիրատուաց ցանկերու գումարները ճշդուելով ընդհանուր գումարը պիտի լինի $ 4803.98, որ է համաձայն Հոգաբարձութեան մայր հաշուետուփարի գումարին։

Նաեւ Ուսթերի նուիրատուաց ցանկին գումարն ըստ հրատարակելոյն է $ 1138.65, մինչդեռ ներկայ հաշուեցոյցին մէջ ցուցուած է $ 1638.65։

Սոյն 500 տոլարի տարբերութիւնն յառաջ եկած է վարդապետի 500 տոլար տարեկանը պարտուց յատկանալէն և հետեւարար իբրեւ շինութեան ի նպաստ նուիրատուութիւն՝ չէ մտած հրատարակեալ ցանկերու մէջ։— Ծանօթ.

Մարդ մը բժշկի մը ծանուցանելով թէ հարբուխ եղած է, կը հարցնէ «Արդեօք ինչ առնուլ պէտք է»։— Բժիշկը՝ մտածելէ վերջը՝ կը պատասխանէ «Թաշկինակ մը»։

ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒ։

ԲԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ։

[Շար. Տե՛ս Թիւ 16։]

Հետեւեալ անուանք յոգնակիի մէջ չեն փոխուիր.

Advice	«էտվայս՛»	խրատ.
Business	«պիզ՛նէս»	գործ.
Furniture	«Ֆըր՛նիչըր»	կարասիք.
Income	«ին՛գըմ»	եկամուտ.
Knowledge	«նո՛ղէճ»	գիտութիւն
Money	«մըն՛ի»	դրամ.
Progress	«բրօկ՛րէս»	առաջացում.

Հետեւեալ անուանք յոգնակի վերջաւորութիւն ունին և չեն փոխուիր.

Amends	«ամէնդ՛»	վարձատրութիւն.
Ashes	«աշ՛ըզ»	մոխիր.
Contents	«գոնթէ՛նց՛»	պարունակութիւն.
Customs	«գըսթ՛ըմս»	մաքս.
Draughts	«տրաֆց՛»	տամա. (խաղ.)
Means	«մի՛նզ»	միջոց.
News	«նիուզ»	լուր.
Oats	«օ՛ց»	գարի.
Pains	«բէյնզ»	հոգ.
Spirits	«ըսբիր՛ից»	ոգեղէնք.
Stairs	«ըսթէ՛յրզ»	սանդուղք.
Wages	«ուէյճ՛ըս»	վարձք.
Mathematics	«մաթէմաթ՛իքս»	թուագիտութիւն։

Հետեւեալները միայն յոգնակի են.

Scissors	«սիս՛ըրզ»	մկրատ.
Spectacles	«ըսբէգթ՛էգլզ»	ակնոց.
Tongs	«թընկզ»	ունելի։

ՀՈԼՈՎ.

Անգլիերէնի մէջ սեռականը կը շինուի, ուղղականին ծայրը s *գիրը աւելցնելով և ապադարձով (՝) մը զայն զատելով։ Յոգնակիի մէջ միայն ապադարձ մը կ՝աւելցուի։*

Օրինակ.—

A boy «է պոյ» *մանչ մը.* a boy's «է պոյզ» *մանչու մը.* the boy's «տէր պոյ՛զ» *մանչուն.* the boys' «տէր պոյզ՛» *մանչերուն։*

Սեռական կրնայ շինուիլ նաև, ուղղականին սկիզբը of *նախադրութիւնը աւելցնելով։*

Օրինակ.—

The roof of the house «տէր ռուֆ օվ տէր հա՛ուզ» *տանը տանիքը.*

The friends of my brothers «տէր ֆրէնդ օվ մայ պրըտհ՛ըրզ» *եղբարցս բարեկամները։*

ԱՆԳԻԱԿԱՆ ՈՃԵՐ.

They did not open their mouths «տէյ տիտ նօթ օբ՛ըն տէյր մա՛ութս» *բերանին չի բացին։*

A book of my brother's «է պուք օվ մայ պրըտհ՛ըրզ» *եղբօրս մի գիրքը։*

I have been at the bookseller's «այ հէվ պի՛ն էթ տէր պուք՛սէլըրզ» *գրավաճառին խանութն էի։*

ԱԾԱԿԱՆ.

Անգլիերէնի մէջ ածականը միշտ անփոփոխ է.

Օրինակ.—

A good boy «է կուտ պոյ» *բարի մանչ մը.* good boys «կուտ պոյզ» *բարի մանչեր.* the good boy «տէր կուտ պոյ» *բարի մանչը.* the good boys «տէր կուտ պոյզ» *բարի մանչերը.* the good girls «տէր կուտ կըրլզ» *բարի աղջիկները.* the girls are good «տէր կըրլզ ար կուտ» *աղջիկները բարի են։*

Միավանկ ածականները բաղդատական ընելու համար պէտք է ծայրը er *աւելցնել, և գերադրական ընելու համար՝* est.

Օրինակ.—

Great «կրէյթ՛» *մեծ,* greater «կրէյթը՛ր» *աւելի մեծ,* greatest «կրէյթ՛ըսթ» *ամենէն մեծ։*

Fine «ֆայն» *ազուոր,* finer «ֆայնը՛ր» *աւելի ազուոր,* finest «ֆայն՛ըսթ» *ամենէն ազուոր։*

Long «լոնկ» *երկայն,* longer «լոնկը՛ր» *աւելի երկայն,* longest «լոնկ՛ըսթ» *ամենէն երկայն։*

Gay «կէյ» *զուարդ,* gayer «կէյը՛ր» *աւելի զուարդ,* gayest «կէյը՛սթ» *ամենէն զուարդ։*

Բազմավանկ ածականները բաղդատական կ՝ըլլան սկիզբը more «*մօր*» *աւելի՝ և գերադրական կ՝ըլլան սկիզբը* most *ամենէն աւելի, առնելով։*

Օրինակ.—

Frugal «ֆրու՛կ՛ըլ» *ժուժկալ,* more frugal «*մօր ֆրու՛կ՛ըլ*» *աւելի ժուժկալ,* most frugal «*մօսթ ֆրու՛կ՛ըլ*» *ամենէն ժուժկալ։*

Generous «ճէն՛ըրըս» *առատաձեռն,* more generous «*մօր ճէն՛ըրըս*» *աւելի առատաձեռն,* most generous «*մօսթ ճէն՛ըրըս*» *ամենէն առատաձեռն։*

Industrious «ինտըսթ՛րիըս» *փութաջան,* more, most industrious։

[Շարունակելի]։

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ԱԶԴ

Եկեղեցական եւ գթութեան գործերու վերաբերեալ Հայերէն լեզուաւ ծանուցմունք, որք երկու մատնաչափէ աւելի տեղ չեն բռներ, թերթիս մէջ ձրի պիտի հրատարակուին։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ՈՒՂՂԱՓԱՌ ՍՐ. ԵԿԵՂԵՑԻ

St. Chrysostom's Chapel,
[Trinity Parish,]
Corner 39th Street and 7th Avenue.

Ի գիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան կը ծանուցուի որ առաւօտեան ժամերգութիւն կը կատարուի ի վերոյիշեալ Մատրան, ամէն Կիւրակէ ժամը 1.30ին յետ միջաւուր։

Ի Դիմաց Հոգաբարձութեան,
Մ. Գ. ԱԹԹԱՐԵԱՆ, Փ Մ. ԱՅՎԱՍ,
Քարտուղար։ Ատենապետ։

ՍՈՒՐԲ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻ Ի ՆԻՈՒ ԵՕՐՔ։

ԸՆԹ.-ժողով,
ՀՐԱՆՏ ՄԵՍՐՈՊ ՔԻՐԷՋՃԵԱՆ։

Ցառաջիկայ Կիւրակէ, ի ժամ 2.30 յետ միջաւուր, ի Կրէյս Մատրան (Պրոտուէյ և Տասներորդ փողոց) կրօնական Պաշտամունք պիտի կատարուի Հայ լեզուաւ, ըստ դրութեան Անգլիական Եկեղեցւոյն։

Ցարգանօք կը հրաւիրուին ամէն Հայք ներկայ գտնուիլ և մասնակցիլ սոյն Պաշտաման։

ՆԵՐՍԷՍ ՄԵՍՐՈՊ ՊՈՅԱՃԵԱՆ
Քարտուղար։

ՍՈՒՐԲ ԲԱՐԹՈՂԻՄԷՈՍԻ ԱՆԳ. ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔ Ց'ԷՓԻՖԷՆԻ ԵԿԵՂԵՑՈՅ։

47ՐԴ Փողոց, Լէքսինկթըն եւ Բարք Ավընիւներու Միջտեղ)։

Պաշտօնեայ— Սրբ. Յովհաննէսեան. Դասախօսութիւնն կսկսի, յետ միջաւուր, ժամը 3ին, եւ կրօնական Պաշտամունքն՝ ժամը 7ին, Կիւրակէ օրեր։

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

Տ Պ Ա Ր Ա Ն
Ա Ր Ա Ր Ա Տ Ե Ա Ն
72 Իունիվըրսիթի Բլէյս,
ՆԻՈՒ ԵՕՐՔ։

Սոյն ապարանի մէջ կը տպագրուին Հայերէն և Անգլիերէն լեզուներով ամէն տեսակ գործեր. ինչպէս են՝ գրեանք, տետրակներ, շրջաբերականք, առեւտրական ցուցակներ, նամակի թղթեր, պահարաններ, այցետոմսեր, առեւտրական տոմսեր, ընկերութեանց կանոնագրութիւններ են. Ամէն յամախորդաց կատարեալ գոհունակութիւն կ'երաշխաւորուի։ Փորձեցէ՛ք մեզ անգամ մը։

THE ARARADIAN PRINT,
No. 72 University Place,
New York.

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԿԵՆՍԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ։

Հաստատեալ 1871։
Վիգթըր Պ. Հօլ, հաստատող։

Վիգթըր Պ. Հօլ կուսուցանէ տարբեր ուսելեաց մասց վերայ ունեցած արդիւնքը և կը կարողացնէ բարւոքել ընտիր կերակուրներ գործածելով։

Ամեն անոնք որ մէկէ աւելի լեզուաց մէջ չահեկանեն, այս վարժարանին միանալու են։

Առ՛ք կենսաբանութիւն (Vitanomy) *տեսարակը 5 սէնթ։ — Անգլո-Ամերիկեան լեզուաւ տպագրեալ։*

Քարտուղարին գրասենեակն է, 1245 Wood st., Philadelphia, Pa.

Մ. Ս. Թ. ՆԱՀԻԿԵԱՆ,
ՈՒՍԹԸՐ, --- Մ.Ա.Ս.

Ամենէն արժան գներով Փոխ-Գրեր կը տրուին Թուրքիոյ այլեւայլ մասանց վրայ և Եւրոպիոյ ամէն կողմերը ապահովեալ դրամատանց միջոցաւ։ Ուրիշ տարուան փորձառութիւն։ Կեդրոնատեղիք ի Քարբերդ և ի Կոստանդնուպոլիս։ Կը վաճառուին նաև չոգենաւի տոմսակներ Եւրոպիոյ այլեւայլ մասանց վրայ և Թուրքիոյ բոլոր նաւահանգիստներէն Թրիէսթէի ճամբով մինչ ի Նիու Եորք, խիստ արժան գներով։ Մասնաւոր ուշադրութիւն կը տրուի ամէն թղթակցութեանց։

M. S. T. NAHIGIAN,
WORCESTER, MASS.

JOHN A. PHILLIPS & Co.,
No. 4 Dean St.,
Providence, R. I.

ԱՌ ԳՈՐԾԱՒՈՐՍ.---

Արժան գնով լաւ կոշիկ մը գնելու տեղն է

ՅՈՆ Ա. ՖԻԼԻՊՍ ԵՒ ԸՆԿ.,
Թիւ 4 Տին Փողոց,
Բրովիտէնս, Ռ. Ա.

Տեղեկութիւն կրնայ առնուիլ դիմելով նաև առ Ս. Ա. Սամուր,
Թիւ 107 Ֆէտէրալ Փողոց։

If YOU WISH
TO Advertise
Anything
Anywhere
AT Any time
WRITE TO
GEO. P. ROWELL & Co.
No. 10 Spruce Street.
NEW YORK.

ԶԲԱՂՄԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

Ի գիտութիւն արգոյ հասարակութեան կը ծանուցուի որ զբաղմանն գրասենեակ մը բացուած է ի Թիւ 72 University Place, *Երկրորդ յարկ, ուր անգործ ազգայնոց զբաղմունք կը գտնուին համեստ պայմաններով։*

Դիմելու ժամն է 9էն մինչև 10 առաւօտեան, բացի Շաբաթ օրերէն։

Mrs. Winslow's
Soothing Syrup.

ՏԻԿ. ՈՒԻՆԶԼՕԻ ՈՂՈՔԻՉ ՕՇԱՐԱԿԸ։

Ցիսուն տարիներէ աւելի է որ Տիկին Ուինզլօի Ողոքիչ Օշարակը միլիոնաւոր մայրերէ կը գործածուի իրենց զաւակաց ակռայ հանելու ժամանակ։ Դիւրերները կը խանգարուին և հանգստութիւնդ կը վրդովուի ակռայ հանելու ցաւէ հիւանդ, տառապող և լացող զաւակէ մը։ Եթէ այդպէս է, անմիջապէս Ակռայ Հանող Մանկանց համար «Տիկին Ուինզլօի Ողոքիչ Օշարակ»էն չիշ մը առէք։ Սորա արժէքը անհամար է։ Խեղճ պըզտիկ տառապեալին անմիջապէս դարման մը պիտի ըլլայ։ Մայրե՛ր, ասոր վրայ կրնաք ապաւինիլ։ բնաւ սխալ չի կայ։ Կը բժշկէ Փորլուծութիւն, կը կանոնաւորէ Ստամոքսը և Աղիքները, կը բժշկէ Աղեաց Խիթը, կը կակղցնէ Լինտերը, կը նրուազեցնէ բորբոքումն, և ամբողջ կազմուածքը կը կազդուրէ և կը զօրացունէ։ Ակռայ հանող մանկանց համար «Տիկին Ուինզլօի Ողոքիչ Օշարակը, ճաշակի հաճելի, և Միացեալ Նահանգաց մէջ ամէնէն հին և ամենալաւ բժշկուհի և մնուցիչներէն մէկուն դեղագիրն է, և կը ծախուի աշխարհիս ամէն դեղագործներու քով։ Իւրաքանչիւր շիշի գինն է քսան և հինգ սէնթ։ Ուղեցէք միայն,

"Mrs. Winslow's Soothing Syrup."

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՄԵԾԱԴԻՐ ՊԱՏԿԵՐ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ

Սրբոյ Վարդանանց առ Ծղմուա գետով մղած պատերազմին մի լուսանկար պատկերն է սա ի Վիէննա լուսանկար Պր. Ն. Պ. Ասլանեանի արուեստարանէն ի լոյս ընծայուած։ Մեծութիւնն է 24×30 մատնաչափ։

Բազմաչխատ Հայ արուեստագէտի մը սոյն ճաշակաւոր և հիանալի գործն որ միակ է իւր տեսակին մէջ, Ամերիկեան ազգայնոց ուշադրութեանն կը յանձնարարեմք։

Ամենայարմար առարկայ մը է որ և է տան (home) *դահլիճին մէջ կախելու։*

Տեսնել ուզողք, կրնան դիմել Արարատի խմբագրատունը։

Սոյն պատկերներէն միայն սահմանեալ թիւ մը կը գտնուի խմբագրութեանս քով, որք Միացեալ Նահանգաց մէջ գտնուած միակ օրինակներն են։

Գինն է 30 ֆրանգ, կամ 6 տոլար. փոխադրութեան ծախքը գնողին վրայ է։

Կը հրաւիրեմք գեղարուստի ճաշակ ունեցող և Ազգային փառաց նախանձախնդիր Ազգայինս քննել Հայ արուեստագէտի մը սոյն նշանաւոր գործն։

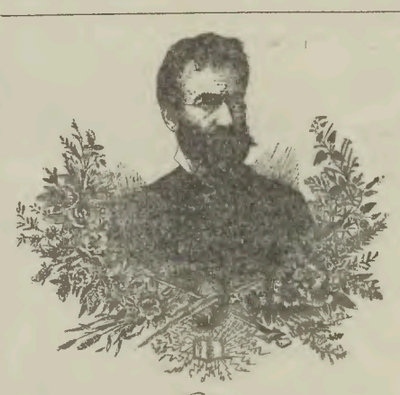

Ի նպաստ Հ. Ե. Թ. Մխիթեան կը ծախուին „Բաֆֆիի սոյն պատկերի խոշորագիրը տասն և մէկ ու կէս ինչ երկայն, և ութը ու կէս ինչ լայն։ Միայն տասը սէնթ։

Գումգափուի ղէպքի հերոսներու պատկերները, Ցարութիւն Զանգուլեան և Կէմ Ալմազ Մանուկ, զոյգը 5 սէնթի։

Գնել փափաքողները պէտք են դիմել Միխիթեանս Թանգարանապետին կամ նորա գործակալաց. և կամ ԱՐԱՐԱՏ լրագրի խմբագրատանը։ (Փոստի ծախքը մեր վրայ է։)

Պ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ
Թանգարանապետ։
No. 779 2nd Ave. New York City.

ԸՆՏԻՐ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆՔ ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՑԱՒԵԼԵԱԼ ԵՒ ՀՈԽԱՑԵԱԼ ԵՒ ՀԱՐԴԱՐԵԱԼ ԸՆՏԻՐ ՊԱՏԿԵՐՕՔ։

—o—

Գրքոյկս կը բաղկանայ 16 մեծադիր թերթերէ, տպագրութիւնը նոր ածոյլ տառերով և ընտիր թղթի վրայ է. 27 նոր, գեղեցիկ և նուրբ փորագրութեամբ պատկերներ՝ կը զարդարեն գրքուկիս էջերը, որք կը յիշեցնեն և կը զարթուցանեն Հայ մանկուց սրտից և երակաց մէջ ազգութեան ոգին և եռանդը, և կը յորդորեն զիրենք նմանիլ իրենց Հարց։

Բաժանորդութեան գինն է 4 ֆր. (80 սէնթ՝) կանխիկ վճարելի. տպուած թերթերն առանձին առանձին կ'ուղարկուին իւրաքանչիւր բաժանորդագրաց։ Այն անձինք՝ որք 12 օրինակէ աւելի կառնուն մի անգամով, և կամ Դպրոցներ՝ որք կուզեն իրենց համար զանազան օրինակք՝ նոցա յատուկ և գեղի զեղչ կը շնորհուի։ Բաժանորդագրութեան գրուիլ ցանկացողք դիմեն հետեւեալ հասցէիս

DIRECTION
DE L'IMPRIMERIE ARMENIENNE
VENISE, St. LAZARE.

ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՐԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«Հայոց Հայրենասիրական Միութեան հրատարակած այս Վարդապետարանի մէջ համառօտ կերպով բացատրուած է թէ իւրաքանչիւր Հայրենասէր Հայ ի՛նչ փափաքներ պէտք է ունենայ և ի՛նչ պարտքեր ունի կատարելու.

Մէկ անգամէն 50 օրինակ ծախու առնողին կը զրկուի 5 ֆրանգով։ Հատին գինն է 15 սանթիմ։

Դիմել M. Portoukalian, redacteur du journal ARMENIA, Marseille, France։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՄԱՄԼՈՑ ՏԱԿ

ՆՈՐ
ԵՐԳԱՐԱՆ ԱԶԳԱՑԻՆ
ԿԱՄ
ՔՆԱՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ։

Սոյն գրքուկը հաւաքածոյ մի է ամեն ազգային երգերու որք գիտցուած են ի Թուրքիա և 'ի Ռուսաստան, պիտի բաղկանայ երկու հարիւրէ աւելի ութածալ երեսներէ, և պիտի ըլլայ մինչև հիմայ տըպուած ազգային երգարաններու ամենէն ընդարձակն, ընտիր թղթի վրայ մաքուր տպագրութեամբ։

Վաղընդ փոյթ ի լոյս պիտի ընծայուի Արարատեան տպարանէն։

Միայն սահմանեալ թուով օրինակներ պիտի տպուին առաջին որպագրութեան համար։ Ստանալ ուզողք կարտին այժմէն իմացնել Լրագրիս խմբագրութեան։

Իւրաքանչիւր օրինակի գինն է 50 սէնթ, կամ 2 ֆր. 50 սանթիմ, (բօսթիտուրքէ ազատ,) կանխիկ վճարելի։

Տասն օրինակ կամ աւելի գընողներու համար հարիւրին տասն զեղչ կըլլայ։

ՆՄՈՅՇՆԵՐ
Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆԻ ԳՐԱԾ ՈՏԱՆԱՒՈՐՆԵՐԷՆ

Հեղինակին զանազան քաղաքների մէջ և զանազան տպաւորութիւններուի տակ գրած Հայրենասիրական ոտանաւորներու նմոյշների ամփոփում մ'է սոյն տետրակը, որ կը պարունակէ նաև տեղեկութիւններ թէ այդ ոտանաւորներ ի՛նչ տպաւորութիւնների տակ ներշնչուելով գրուած են։ Գինն է 15 սանդիմ։

Դիմել M. Portoukalian, redacteur du journal ARMENIA, Marseille, France։

ՀԱՆԴԻՄԱՐԱՆՔ

ԲԱԶՄԱՎԷՊ
Ամսաթերթ
ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ.
Խթ. Տարի.

Տարեկան բաժանորդագինն է 10 ֆր. (4 Բուբլի.) Հասցէն՝
Redaction de la Revue "Basmavep," St. Lazare, Venise, Italie.

ՄՈՒՐՃ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԱՄՍԱԳԻՐ
Գ. տարի.

Տարեկան բաժանորդագինն է 10 Բուբլի. Հասցէն՝
Redaction de la Revue "Mourtch," Tiflis, Russie.

ԱՐՄԷՆԻԱ.
Հունգարերէն Ամսաթերթ
ՊԱՏՄԱԿԱՆ, ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ, ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ.
Բ. ՏԱՐԻ.

Տարեկան բաժանորդագինն է 10 ֆր. Հասցէն՝
Szongott Kristofl urnak, Szamosujvar, Hongrie.

ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ
ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ, ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ, ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ.
Ե. ՏԱՐԻ.

Տարեկան բաժանորդագինն է 10 ֆր. (4 Բուբլի.) Հասցէն՝
Redaction de la Revue "Hantess" VII. Mechitaristengasse 4, Vienne, Autriche.

Ս. Բ Ա Ֆ Ս
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՀԱՆԴԷՍ
Վեցամսեայ.

Տարեկան բաժանորդագինն է 3 Բուբլի. Հասցէն՝
Simeon Goulamiriantz, Rue Stremianaja. M. No. 1 Log 15, St. Petersbourg, Russie.

THE ARARAT
ADVERTISING RATES.

Inches.	1 Month.	3 Months.	1 Year.
1	$ 2.00	$ 5.00	$16.00
2	3.50	8.00	25.00
3	5.00	11.00	35.00
4	6.00	14.00	45,00
5	7.00	17.00	55.00
6	8.00	20,00	65.00
7	9.00	23.00	75.00
8	10.00	26.00	85.00
½ Col.	11.00	29.00	95.00
1 Col.	20.00	55.00	180,00

Per Line (Agate) 15 cents each issue.

☞The above prices are for the first and last pages only. Ten per cent additional for the third page, next to reading matter.

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ
ՆԻՈՒ ԵՕՐՔ։